
OUDHEIDKUNDIGE KRONIEK

In de "Gazet van Gent" van 25 september 1921 verscheen een artikeltje van Alfons Van Werveke, getiteld

POSTERNESTRAAT EN NIET BESTORMSTRAAT

Eene posterne is een geheime valpoort onder een voor den belegeraar onzichtbare poort in een vesting. Binnen de sterkte komt men langs een onderaardsche gang tot die geheime valpoort. Deze wordt neergelaten over de gracht en dient als brug, om een onderaardsche gang te bereiken, die onder het glacis voortloopt en toelaat op zekeren afstand buiten de sterkte boven den grond te komen achter de belegeraars. Onze posterne lag aan de gracht van de Schokkebroedersvest, aan de Houtleie, onder de Posternepoort, waartoe de Posterne-

straat leidde. Men vindt in de eerste helft van de XIVe eeuw een aantal teksten waarin de Posternestraat, -poort en -brug worden vermeld. In 1349 ontmoet men een variante, Pasternestrate, die van dan af aan afwisselt met Posternestrate, den ouden vorm, die in de XVIe eeuw schijnt verdwenen te zijn. Op het einde van de XVIIe eeuw vindt men Pasturmstrate, Besturmpoorte, Pasturmpoorte, Besturmstraete. Merken wij hierbij op, dat die vormen door dezelfde hand geschreven zijn in een tijdverloop van zes jaar, wat bewijst dat de persoon er geen weg mee wist. Op het einde van de XVIIIe eeuw komen voor Besturmepoorte, Bestormpoorte, Bestorm straete, vertaald door rue de l'Assaut of rue d'Assaut, een misslag die officieel vastgelegd werd in 1812. De Posternepoort werd gebouwd als gevolg op de toelating omstreeks 1191 verleend aan de Gentenaars door Mathilde, weduwe van Philips van den Elzas. "De Gentenaars, zegt de Keure, zijn vrij hun stad met muren, wallen of anderszins te versterken, naar goeddunken, alsook hun huizen". Te oordeelen naar een tekening van 1812, moet de Posternepoort opgericht zijn in de eerste jaren van de XIIIe eeuw. Ze was een rolvormige toren met een groote poort in vorm van puntboog, vóór welke de valbrug kon worden opgetrokken. "Langs deze kon men in vreedestijd over de gracht (Houtleie) buiten de vesting komen op een wijk, die het slagveld werd geheeten."

De laatste nonnen der abdij van Oost-Eekloo, die sedert het einde der XVIe eeuw nevens de Posternepoort woonden, verkochten de gebouwen aan de Jezuïten; die er zich vestigden in april 1833. Daar de kapel te klein was, besloten de nieuwe eigenaars een grootere op te richten. De Posternepoort belette hen den gevel te bouwen zoals zij het begeerden. Ze vroegen daarom de oude stadspoort af te breken. Het Gemeentebestuur, dat zich toen volstrekt niet bekommerde om het bewaren der gedenkstukken van geschiedenis en kunst, gaf de toelating. Zoo verloor Gent een belangrijk gebouw, dat bijna van denzelfden tijd was als 's Gravensteen, en dat men verving, zegt Steyaert (1857) door "een fraaie, nieuwe kerk met een schoonen voorgevel".

Wat ons betreft, wij hadden verkozen de Posterne te laten staan!

A. VAN WERVEKE
(t vervolgt)